

II

(EÜ asutamislepingu / Euratomi asutamislepingu kohaselt vastu võetud aktid, mille avaldamine ei ole kohustuslik)

OTSUSED

KOMISJON

KOMISJONI OTSUS,

9. juuli 2009,

millega kehtestatakse tekstiiltoodetele ühenduse ökomärgise andmise ökoloogilised kriteeriumid

(teatavaks tehtud numbri K(2009) 4595 all)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2009/567/EÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuli 2000. aasta määrust (EÜ) nr 1980/2000 ühenduse muudetud ökomärgise andmise süsteemi kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 6 lõike 1 teist lõiku,

olles konsulteerinud Euroopa Liidu Ökomärgise Komisjoniga

ning arvestades järgmist:

(1) Määruse (EÜ) nr 1980/2000 alusel võib ühenduse ökomärgise anda tootele, mille omadused võimaldavad sellel märkimisväärselt mõjutada esmatähtsate keskkonnanaspektide parandamist.

(2) Määruses (EÜ) nr 1980/2000 on sätestatud, et ökomärgise andmise erikriteeriumid, mis on koostatud Euroopa Liidu Ökomärgise Komisjoni väljatöötatud kriteeriumide alusel, kehtestatakse tooterühmade kaupa.

(3) Lisaks on kõnealus määruses sätestatud, et ökomärgise andmise kriteeriumid ja nendega seotud hindamis- ja kontrollinõuded vaadatakse läbi aegsasti enne iga tooterühma kriteeriumide kehtivusaja lõppu.

(4) Määruse (EÜ) nr 1980/2000 kohaselt on õigel ajal läbi vaadatud ökoloogilised kriteeriumid ning nendega seotud hindamis- ja kontrollinõuded, mis on kehtestatud komisjoni 17. veebruari 1999. aasta otsusega 1999/178/EÜ, millega kehtestatakse tekstiiltoodetele ühenduse ökomärgise andmise ökoloogilised kriteeriumid ⁽²⁾ (muudetud 15. mai 2002. aasta otsusega 2002/371/EÜ, millega kehtestatakse tekstiiltoodetele ühenduse ökomärgise andmise ökoloogilised kriteeriumid) ⁽³⁾. Kõnealuselised ökoloogilised kriteeriumid ning nendega seotud hindamis- ja kontrollinõuded kehtivad hiljemalt kuni 31. detsembrini 2009.

(5) Kõnealuselise läbivaatamise alusel ning teaduse ja turu arengut arvestades on asjakohane muuta tooterühma määratlust ning kehtestada uued ökoloogilised kriteeriumid.

(6) Ökoloogilised kriteeriumid, samuti nendega seotud hindamis- ja kontrollinõuded, peaksid kehtima neli aastat alates käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäevast.

(7) Otsus 1999/178/EÜ tuleks seetõttu asendada.

(8) Tootjate jaoks, kelle toodetele on antud tekstiiltoodete ökomärgis vastavalt otsuses 1999/178/EÜ esitatud kriteeriumidele, tuleks ette näha üleminekuperiood, et neil oleks piisavalt aega viia oma tooted vastavusse läbivaadatud kriteeriumide ja nõuetega. Tootjatel tuleks ka lubada esitada taotlusi vastavalt otsuses 1999/178/EÜ või käesolevas otsuses sätestatud kriteeriumidele kuni otsuse 1999/178/EÜ kehtivuse lõpuni.

⁽¹⁾ EÜT L 237, 21.9.2000, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 57, 5.3.1999, lk 21.

⁽³⁾ EÜT L 133, 18.5.2002, lk 29.

- (9) Käesoleva otsusega ette nähtud meetmed on kooskõlas määruse (EÜ) nr 1980/2000 artikli 17 alusel moodustatud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Tooterühma „tekstiiltooted” kuuluvad:

- a) tekstiilist rõivad ja rõivamanused: rõivad ja rõivamanused (taskurätikud, rätikud, kotid, kandekotid, seljakotid, vööd jne), milles on vähemalt 90 massiprotsenti tekstiilkiudu;
- b) sisustustekstiil: ruumide sisustamisel kasutatav tekstiil, milles on vähemalt 90 massiprotsenti tekstiilkiudu. See hõlmab ka matte ja vaipu, kuid ei hõlma seinast seinapõrandakatteid ega seinakatteid;
- c) kiud, lõng ja riie (sealhulgas kulumiskindel lausriie), mis on mõeldud tekstiilist rõivaste ja rõivamanuste ning sisustustekstiili valmistamiseks.

Tooterühma ei kuulu biotsiididega töödeldud tekstiil, välja arvatud selliste Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 98/8/EÜ⁽¹⁾ IA lisas loetletud biotsiidide puhul, mis annavad tekstiilile täiendavaid omadusi, mille otsene eesmärk on kaitsta inimeste tervist (nt biotsiidid, mida lisatakse tekstiilvõrkudele ja rõivastele, et peletada sääski, kirpe, lesti või allergeene), ning tingimusel, et toimeaine on direktiivi 98/8/EÜ V lisa kohaselt asjaomaseks kasutusviisiks lubatud.

Tekstiilist rõivaste ja rõivamanuste ning sisustustekstiili puhul ei võeta tekstiilkiudude protsendi arvutamisel arvesse udusulgi, sulgi, kilet ega pealist.

Artikkel 2

Selleks et tooterühma „tekstiiltooted” kuuluvale tootele võiks määruse (EÜ) nr 1980/2000 alusel anda ühenduse ökomärgise, peab tekstiiltoode vastama käesoleva otsuse lisas sätestatud kriteeriumidele.

Artikkel 3

Tooterühmale „tekstiiltooted” kehtestatud ökoloogilised kriteeriumid, samuti vastavad hindamis- ja kontrollinõuded kehtivad neli aastat alates käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäevast.

Artikkel 4

Halduseesmärkidel antakse tooterühmale „tekstiiltooted” koodnumber „016”.

Artikkel 5

Otsus 1999/178/EÜ tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 6

1. Tooterühma „tekstiiltooted” kuuluvatele toodetele ökomärgise andmise taotlusi, mis on esitatud enne käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäeva, hinnatakse vastavalt otsuses 1999/178/EÜ sätestatud tingimustele.

2. Tooterühma „tekstiiltooted” kuuluvatele toodetele ökomärgise andmise taotlused, mis on esitatud alates käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäevast, kuid hiljemalt 31. detsembriks 2009, võivad olla koostatud kas otsuses 1999/178/EÜ või käesolevas otsuses sätestatud kriteeriumide alusel.

Kõnealuseid taotlusi hinnatakse vastavalt kriteeriumidele, mille alusel taotlused on koostatud.

3. Ökomärgist, mis on antud vastavalt otsuses 1999/178/EÜ sätestatud kriteeriumidele hinnatud taotluse alusel, võib kasutada 12 kuud alates käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäevast.

Artikkel 7

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 9. juuli 2009

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Stavros DIMAS

⁽¹⁾ EÜT L 123, 4.4.1998, lk 1.

LISA

RAAMISTIK**Kriteeriumide eesmärk**

Käesolevate kriteeriumide eesmärk on eriti edendada veereostuse vähendamist seoses tekstiiltootmisahela põhiprotsessidega, kaasa arvatud kiu valmistamise, ketramise, kudumise, silmuskudumise, pleegitamise, värvimise ja viimistlemisega.

Kriteeriumid on kehtestatud tasemel, mis soodustab väiksema keskkonnamõjuga tekstiiltoodete märgistamist.

Hindamis- ja kontrollinõuded

Iga kriteeriumi juures on esitatud üksikasjalikud hindamis- ja kontrollinõuded.

Kui taotlejalt nõutakse kõnealuste kriteeriumidele vastavuse tõendamiseks deklaratsioonide, dokumentide, analüüside, katsearuannete või muude tõendite esitamist, võivad tõendusmaterjalid pärineda vastavalt vajadusele taotlejalt ja/või tema tarnija(te)lt ja/või nende tarnija(te)lt jne.

Vajaduse korral võib kasutada ka muid katsemeetodeid kui need, mis on esitatud iga kriteeriumi puhul, kui nende samaväärsust on kinnitanud taotlust hindav pädev asutus.

Funktsionaalne üksus, mille kohta sisend- ja väljundkogused arvestatakse, on 1 kg tekstiiltooteid normaaltingimustel (suhteline niiskus $65 \pm 4\%$, temperatuur $20 \pm 2\text{ }^\circ\text{C}$; normaaltingimused on kindlaks määratud standardiga ISO 139 „Tekstiiltooted. Konditsioneerimise ja katsetamise standardatmosfäär“).

Vajaduse korral võib pädev asutus nõuda tõendavaid dokumente ja teha sõltumatuid kontrolle.

Pädevatele asutustele soovitatakse taotluste hindamisel ja kriteeriumidele vastavuse kontrollimisel arvestada selliste tunnustatud keskkonnajuhtimissüsteemide nagu EMAS ja ISO 14001 rakendamist (*märkus*: nende juhtimissüsteemide rakendamist ei nõuta).

ÖKOLOOGILISED KRITERIUMID

Kriteeriumid jagunevad kolme põhikategooriasse, milles käsitletakse tekstiilkiudusid, protsesse ja kemikaale ning kasutus-kõlblikkust.

TEKSTIILKIUDUDE KRITERIUMID

Käesolevas jaos määratakse kindlaks kiuspetsiifilised kriteeriumid akrüülkiu, puuvilla- ja muude seemneilt eraldatud naturaalsete tsellulooskiudude, elastaankiu, lina- ja muude niinekiudude, pesemata villa kiu ja muude keratiinkiudude, keemiliste tsellulooskiudude, polüamiidkiu, polüesterkiu ning polüpropüleenkiu puhul.

Võib kasutada ka muid kiudusid, mille puhul ei ole kehtestatud kiuspetsiifilisi kriteeriume, välja arvatud mineraal-, klaas-, metall-, süsinik- ja muud anorgaanilised kiud.

Kui teatavat kiudu on alla 5 % tootes leiduva kogu tekstiilkiu massist, ei nõuta vastavust käesolevas jaos seda liiki kiu suhtes kehtestatud kriteeriumidele. Vastavust ei nõuta ka juhul, kui tegemist on ringlusse võetud kiuga. Selles kontekstis tähendab ringlusse võetud kiud kiudu, mis pärineb üksnes tekstiili- ja rõivatööstuse lõikejääkidest või lõpptarbija tekitatud tekstiili- vm jäätmetest. 85 % kogu tootes leiduva kiu massist peab siiski vastama võimalikele asjakohastele kiuspetsiifilistele kriteeriumidele või pärinema ringlusse võetud kiust.

Hindamine ja kontroll: Taotleja esitab tekstiiltoote koostise kohta üksikasjaliku teabe.

1. Akrüül

1.1. Kiudu valmistavast tehast väljuva toorkiu akrilonitriili jääksisaldus peab olema alla 1,5 mg/kg.

Hindamine ja kontroll: Taotleja esitab katseprotokolli, mille puhul on kasutatud järgmist katsemeetodit: ekstraheerimine keeva veega ja kvantitatiivne määramine gaasi-vedelikkapillaarkromatograafia abil.

- 1.2. Aasta keskmine akrilonitrili heide õhku (polümeerisatsiooni ajal ja kuni ketramiseks sobiva lahuse saamiseni) peab olema alla 1 grammi 1 kilogrammi toodetud kiu kohta.

Hindamine ja kontroll: Taotleja esitab üksikasjalikud dokumendid ja/või katseprotokollid, mis tõendavad vastavust sellele kriteeriumile, ning vastavusdeklaratsiooni.

2. Puuvilla- ja muud seemneilt eraldatud naturaalsed tsellulooskiud (sh kapok)

Puuvilla- ja muud seemneilt eraldatud naturaalsed tsellulooskiud (edaspidi „puuvillakiud“) ei tohi sisaldada üle 0,05 ppm (katsemeetodi avastamislävi) iga järgmist ainet: aldriin, kaptafool, klordaani, DDT, dieldriin, endriin, heptakloor, heksaklorobenseen, heksaklorotsükloheksaan (kõik isomeerid kokku), 2,4,5-T, kloorimeform, klorobensilaat, dinoseb ja selle soolad, monokrotofoss, pentaklorofenool, toksafeen, metamidofoss, metüülparatsoon, paratsoon, fosfamidoon. Katset tuleks teha toorpuuvillaga, enne kui see läbib mis tahes märgtöötlust, iga puuvillapartii kohta või kaks korda aastas, kui aastas võetakse vastu rohkem kui kaks puuvillapartiid.

Seda nõuet ei kohaldata, kui üle 50 % kius sisalduvast puuvillast on mahe- või üleminekutoode, st kui sõltumatu organisatsioon on tõendanud, et puuvill on toodetud kooskõlas tootmis- ja kontrollinõuetega, mis on ette nähtud nõukogu määrusega (EÜ) nr 834/2007 ⁽¹⁾.

Seda nõuet ei kohaldata, kui on võimalik esitada dokumendid, mis tõendavad nende põllumajandustootjate isikud, kes on tootnud vähemalt 75 % lõpptootes kasutatud puuvillast, ja kõnealuste tootjate deklaratsioonid selle kohta, et põldudel ega vabrikutes, kus kõnealune puuvill on toodetud, ega puuvillas endas ei ole kasutatud eespool loetletud aineid.

Kui vähemalt 95 % ühes tootes sisalduvast puuvillast on mahetoode, st kui sõltumatu organisatsioon on tõendanud, et puuvill on toodetud kooskõlas tootmis- ja kontrollinõuetega, mis on ette nähtud määrusega (EÜ) nr 834/2007, võib taotleja kinnitada ökomärgise kõrvale märke „mahepuuvill“. Kui 70–95 % ühes tootes sisalduvast puuvillast on mahetoode, võib sellele lisada märke „valmistatud xy % ulatuses mahepuuvillast“.

Hindamine ja kontroll: Taotleja esitab kas tõendi mahetoodete sertifitseerimise kohta, dokumendid, mis tõendavad, et eespool loetletud aineid ei ole kasutatud, või sellise katse protokollid, mille puhul on kasutatud järgmisi katsemeetodeid: vajaduse korral US EPA 8081 A (kloororgaanilised pestitsiidid, ultraheli- või Soxhleti ekstraheerimise ning mittepolaarsete solventide (isooktaan või heksaan) kasutamise abil), 8151 A (klooritud herbitsiidid, metanooli kasutamise abil), 8141 A (fosfororgaanilised ühendid) või 8270 C (kesklenduvad orgaanilised ühendid).

Aastas tuleb kasutada vähemalt 3 % mahepuuvilla, st puuvilla, mille puhul sõltumatu organisatsioon on tõendanud, et puuvill on toodetud kooskõlas tootmis- ja kontrollinõuetega, mis on ette nähtud määrusega (EÜ) nr 834/2007.

Taotleja esitab järgmised dokumendid:

- teabe sertifitseerimisasutuse kohta;
- deklaratsiooni, milles on märgitud sertifitseeritud mahepuuvilla osakaal ökomärgisega tekstiilide aastases kogutoodangus.

Pädevad asutused võivad nõuda täiendavate dokumentide esitamist, et oleks võimalik hinnata, kas standardimis- ja sertifitseerimissüsteemi nõuded on täidetud.

3. Elastaan

- 3.1. Ei tohi kasutada tinaorgaanilisi ühendeid.

Hindamine ja kontroll: Taotleja esitab deklaratsiooni selle kohta, et tinaorgaanilisi ühendeid ei ole kasutatud.

- 3.2. Aasta keskmine aroomaatsete diisotsüanaatide heide õhku (polümeerisatsiooni ja kiu tootmise ajal), mõõdetuna protsessi nendes etappides, kus kõnealuseid aineid esineb, ning võttes arvesse ka lenduvaid heitkoguseid, peab olema alla 5 milligrammi 1 kilogrammi toodetud kiu kohta.

⁽¹⁾ ELT L 189, 20.7.2007, lk 1.

Hindamine ja kontroll: Taotleja esitab üksikasjalikud dokumendid ja/või katseprotokollid, mis tõendavad vastavust sellele kriteeriumile, ning vastavusdeklaratsiooni.

4. Lina- ja muud niinekiud (k.a kanep, džuu ja ramjee)

Kui lina- ja muude niinekiudude saamisel kasutatakse leotamist vees, tuleb seejuures tekkiv reovesi puhastada sellisel määral, et keemiline hapnikutarve või orgaanilise süsiniku kogusisaldus väheneks vähemalt 75 % kanepikiudude puhul ning vähemalt 95 % lina- ja muude niinekiudude puhul.

Hindamine ja kontroll: Kui kasutatakse leotamist vees, esitab taotleja sellise katse protokoll, mille puhul on kasutatud katsemeetodit ISO 6060 (keemiline hapnikutarve).

5. Pesemata villa kiud ja muud keratiinkiud (sh lamba-, kaameli-, alpaka- ja kitse villast)

5.1. Järgmiste ainete kogusisalduste summa ei tohi ületada 0,5 ppm: γ -heksaklorotsükloheksaan (lindaan), α -heksaklorotsükloheksaan, β -heksaklorotsükloheksaan, δ -heksaklorotsükloheksaan, aldriin, dieldriin, endriin, p,p'-DDT, p,p'-DDD.

5.2. Järgmiste ainete kogusisalduste summa ei tohi ületada 2 ppm: diasinoon, propetamfoss, kloorfenvinfoss, dikloorfentioon, kloorpüriifoss, fenkloorfoss, etioon, metüülpirimifoss.

5.3. Järgmiste ainete kogusisalduste summa ei tohi ületada 0,5 ppm: tsüpermetriin, deltametriin, fenvaleraat, tsühalotriin, flumetriin.

5.4. Järgmiste ainete kogusisalduste summa ei tohi ületada 2 ppm: diflubensuroon, triflumuroon, ditsüklaaniil.

Katsetada tuleks toorvilla, enne kui see läbib mis tahes märgtöötuse, iga villapartii puhul või kaks korda aastas, kui aastas võetakse vastu rohkem kui kaks villapartiid.

Nõudeid (esitatuna punktides 5.1, 5.2, 5.3 ja 5.4 ning kohaldatuna eraldi) ei kohaldata, kui on võimalik esitada dokumendid, mis tõendavad nende põllumajandustootjate isikud, kes on tootnud vähemalt 75 % kõnealusest villa- või keratiinkiust, ja kõnealuste tootjate deklaratsioonid selle kohta, et asjaomaste põllumajandusmaade ega loomade puhul ei ole kasutatud eespool loetletud aineid.

Hindamine ja kontroll punktides 5.1, 5.2, 5.3 ja 5.4 loetletud nõuete korral: Taotleja esitab eespool nimetatud dokumendid või sellise katse protokoll, mille puhul on kasutatud järgmist katsemeetodit: IWTO katsemeetodi 59 projekt.

5.5. Kui pesuheitvesi suunatakse kanalisatsiooni, ei tohi heitvee keemiline hapnikutarve ületada 60 grammi 1 kilogrammi pesemata villa kohta, kusjuures heitvesi puhastatakse väljaspool tootmiskäitist nii, et keemiline hapnikutarve väheneb aastas keskmiselt veel vähemalt 75 %.

Kui pesuheitvesi puhastatakse tootmiskäitises ja suunatakse pinnavette, ei tohi heitvee keemiline hapnikutarve ületada 45 grammi 1 kilogrammi pesemata villa kohta. Pinnavette suunatava heitvee pH peab olema 6–9 (v.a juhul, kui pinnavee pH on väljaspool seda vahemikku) ja temperatuur alla 40 °C (v.a juhul, kui pinnavee temperatuur on kõrgem). Villapesemissettevõtja kirjeldab üksikasjalikult pesuheitvee puhastamise protsessi ning kontrollib pidevalt keemilise hapnikutarbe taset.

Hindamine ja kontroll: Taotleja esitab asjakohased andmed ja kõnealuse kriteeriumiga seotud katse protokoll, mille puhul on kasutatud järgmist katsemeetodit: ISO 6060.

6. Keemilised tsellulooskiud (k.a viskoos-, liütsell-, atsetaat-, kupro- ja triatsetaatkiud)

6.1. Kiududes ei tohi olla adsorbeerunud orgaanilisi halogeenide üle 250 ppm.

Hindamine ja kontroll: Taotleja esitab sellise katse protokoll, mille puhul on kasutatud järgmist katsemeetodit: ISO 11480.97 (reguleeritav põletamine ja mikrokulonneetria).

6.2. Viskooskiudude puhul ei tohi kiu tootmiseks vajaliku töötlemise käigus õhku heidetud väävliühendite väävlisisaldus ületada aastas keskmiselt 120 grammi 1 kilogrammi toodetud filamentkiu kohta ja 30 grammi 1 kilogrammi toodetud staapelkiu kohta. Kui ühes konkreetses käitises toodetakse mõlemat liiki kiudu, ei tohi heide kokku ületada vastavat kaalutud keskmist väärtust.

Hindamine ja kontroll: Taotleja esitab üksikasjalikud dokumendid ja/või katseprotokollid, mis tõendavad vastavust sellele kriteeriumile, ning vastavusdeklaratsiooni.

- 6.3. Viskooskiudude puhul ei tohi tootmiskäitisest vette lastud tsingi kogus ületada aastas keskmiselt 0,3 g/kg.

Hindamine ja kontroll: Taotleja esitab üksikasjalikud dokumendid ja/või katseprotokollid, mis tõendavad vastavust sellele kriteeriumile, ning vastavusdeklaratsiooni.

- 6.4. Kuprokiudude puhul ei tohi vasesisaldus tootmiskäitisest väljuvas heitvees ületada aastas keskmiselt 0,1 ppm.

Hindamine ja kontroll: Taotleja esitab üksikasjalikud dokumendid ja/või katseprotokollid, mis tõendavad vastavust sellele kriteeriumile, ning vastavusdeklaratsiooni.

7. Polüamiid

N₂O heide õhku monomeeri valmistamisel ei tohi aastas keskmiselt ületada 10 grammi 1 kilogrammi toodetud polüamiid-6-kiu kohta ja 50 grammi 1 kilogrammi toodetud polüamiid-6,6-kiu kohta.

Hindamine ja kontroll: Taotleja esitab üksikasjalikud dokumendid ja/või katseprotokollid, mis tõendavad vastavust sellele kriteeriumile, ning vastavusdeklaratsiooni.

8. Polüester

- 8.1. Polüesterkiududes ei tohi olla antimoni üle 260 ppm. Kui antimoni ei kasutata, võib taotleja lisada ökomärgise kõrvale märke „antimonivaba” (või samaväärse teksti).

Hindamine ja kontroll: Taotleja esitab deklaratsiooni selle kohta, et antimoni ei ole kasutatud, või sellise katse protokollid, mille puhul on kasutatud järgmist katsemeetodit: otsene määramine aatomabsorptsioonspektromeetria abil. Katse tehakse toorkiuga enne märgtöötlemist.

- 8.2. Aasta keskmine lenduvate orgaaniliste ühendite heide õhku (polümerisatsiooni ja polüesterkiu tootmise ajal), mõõdetuna protsessi nendes etappides, kus kõnealuseid ühendeid esineb, ning võttes arvesse ka lenduvaid heitkoguseid, peab olema alla 1,2 grammi 1 kilogrammi toodetud polüestervaigu kohta. (Lenduv orgaaniline ühend on orgaaniline ühend, mille aururõhk temperatuuril 293,15 K on vähemalt 0,01 kPa või millel on vastav lenduvus teatavates kasutustingimustes.)

Hindamine ja kontroll: Taotleja esitab üksikasjalikud dokumendid ja/või katseprotokollid, mis tõendavad vastavust sellele kriteeriumile, ning vastavusdeklaratsiooni.

9. Polüpropüleen

Ei tohi kasutada pliipõhiseid pigmente.

Hindamine ja kontroll: Taotleja esitab deklaratsiooni selle kohta, et kõnealuseid ühendeid ei ole kasutatud.

PROTSESSIDE JA KEMIKAALIDE KRITEERIUMID

Vajaduse korral kohaldatakse käesoleva jao kriteeriume toote valmistamise mis tahes etapi, sealhulgas kiudude valmistamise suhtes. Sellele vaatamata võivad ringlusesse võetud kiud teataval määral sisaldada kriteeriumides keelatud värv- või muid aineid, kui neid aineid on kasutatud kiudude eelmises olelustuskiulis.

10. Kiudude ja lõngade abi- ja viimistlusained

- 10.1. Mett: vähemalt 95 % lõngale kantava metisegu koostisainete kuivmassist peab olema piisavalt biolagundatav, vastasel juhul tuleb need ained võtta ringlusesse.

Kõigi koostisainete summat võetakse arvesse.

Hindamine ja kontroll: Selles kontekstis on aine „piisavalt biolagundatav” järgmistel juhtudel:

- OECD 301 A, OECD 301 E, ISO 7827, OECD 302 A, ISO 9887, OECD 302 B või ISO 9888 meetodil katsetades laguneb 28 päeva jooksul vähemalt 70 % ainest;
- OECD 301 B, ISO 9439, OECD 301 C, OECD 302 C, OECD 301 D, ISO 10707, OECD 301 F, ISO 9408, ISO 10708 või ISO 14593 meetodil katsetades laguneb 28 päeva jooksul vähemalt 60 % ainest;
- OECD 303 või ISO 11733 meetodil katsetades laguneb 28 päeva jooksul vähemalt 80 % ainest;
- kui ainete puhul, mille suhtes neid meetodeid ei saa rakendada, on esitatud tõendid samaväärse biolagundatavuse kohta.

Taotleja esitab vajalikud dokumendid, ohutuskaardid, katseprotokollid ja/või deklaratsioonid, milles on märgitud eespool osutatud katsemeetodid ja -tulemused ning mis tõendavad kõigi kasutatud metisegude vastavust kõnealusele kriteeriumile.

10.2. Ketruslahuse lisaained, ketruse lisaained ja eelketruse eeltötlusained (k.a kraasiõlid, kedruse viimistlusained ja määrdeained): vähemalt 90 % koostisainete kuivmassist peab olema reoveepuhastusrajatistes piisavalt biolagundatav või eemaldatav.

Seda nõuet ei kohaldata teise ketruse eeltötlusainete (ketrusmäärded, niisutusained), pooliõlide, käärimis- ja korrutusõlide, vahade, kudumisõlide, silikoonõlide ja anorgaaniliste ainete suhtes. Kõigi koostisainete summat võetakse arvesse.

Hindamine ja kontroll: Selles kontekstis on aine „reoveepuhastusrajatistes piisavalt biolagundatav või eemaldatav” järgmistel juhtudel:

- OECD 301 A, OECD 301 E, ISO 7827, OECD 302 A, ISO 9887, OECD 302 B või ISO 9888 meetodil katsetades laguneb 28 päeva jooksul vähemalt 70 % ainest;
- OECD 301 B, ISO 9439, OECD 301 C, OECD 302 C, OECD 301 D, ISO 10707, OECD 301 F, ISO 9408, ISO 10708 või ISO 14593 meetodil katsetades laguneb 28 päeva jooksul vähemalt 60 % ainest;
- OECD 303 või ISO 11733 meetodil katsetades laguneb 28 päeva jooksul vähemalt 80 % ainest;
- kui ainete puhul, mille suhtes neid meetodeid ei saa rakendada, on esitatud tõendid samaväärse biolagundatavuse või eemaldatavuse kohta.

Taotleja esitab vajalikud dokumendid, ohutuskaardid, katseprotokollid ja/või deklaratsioonid, milles on märgitud eespool osutatud katsemeetodid ja -tulemused ning mis näitavad kõigi kasutatud lisa- ja eeltötlusainete vastavust kõnealusele kriteeriumile.

10.3. Polütsükliliste aromaatsete süsivesinike sisaldus toote mineraalõlikomponendis peab olema alla 3 massiprotsendi.

Hindamine ja kontroll: Taotleja esitab vajalikud dokumendid, ohutuskaardid, toote teabelehed või deklaratsioonid, milles on märgitud polütsükliliste aromaatsete süsivesinike sisaldus või mis tõendavad, et mineraalõlisisaldavaid tooteid ei ole kasutatud.

11. Biotsiidid ja biostaatikumid

Toodete ja pooltoodete veo ja ladustamise ajal ei tohi kasutada klorofenoole (nende sooli ja estreid), polüklooritud bifenüüle ega tinaorgaanilisi ühendeid.

Hindamine ja kontroll: Taotleja esitab deklaratsiooni selle kohta, et neid aineid ja ühendeid ei ole lõngas, riides ega lõpptootes kasutatud. Kui seda deklaratsiooni tuleb tõendada, kasutatakse järgmist katsemeetodit ja piirnormi: vajaduse korral ekstraherimine, derivatiseerimine atsetanhüdriidi abil, gaasi-vedelikkapillaarkromatograafiline määramine elektroonihaarde detektori abil, piirsisaldus 0,05 ppm.

12. Värvide või pigmendi eemaldamine

Värvide või pigmendi eemaldamisel ei tohi kasutada raskmetallide (v.a raud) sooli ega formaldehüüdi.

Hindamine ja kontroll: Taotleja esitab deklaratsiooni selle kohta, et kõnealuseid ühendeid ei ole kasutatud.

13. Raskendamine

Lõnga või riide raskendamiseks ei tohi kasutada tseeriumi ühendeid.

Hindamine ja kontroll: Taotleja esitab deklaratsiooni selle kohta, et kõnealuseid ühendeid ei ole kasutatud.

14. Kõik kemikaalid ja keemilised valmistised

Alküülfenooloetoksülaate, lineaarseid alküülbenseensulfonaate, bis(hüdrogeenitud tahkerasvalküül)dimetüülammooniumkloriidi, distearüüldimetüülammooniumkloriidi, di(kõvatahkerasv)dimetüülammooniumkloriidi, etüleendiamiintetraatsetaati ega dietüleeniamiinpentaatsetaati ei tohi kasutada ning need ained ei tohi olla kasutatavate valmististe ega segude komponendid.

Hindamine ja kontroll: Taotleja esitab deklaratsiooni selle kohta, et kõnealuseid ühendeid ei ole kasutatud.

15. Detergendid, riidepehmedid ja kompleksitekitid

Vähemalt 95 % märgtöötlemiskäitises kasutatud riidepehmedite, kompleksitekitite ja detergentide massist peab olema reoveepuhastuskäitistes piisavalt biolagundatav või eemaldatav.

Märgtöötlemiskäitises on erandiks detergentides ja riidepehmedites sisalduvad pindaktiivsed ained, mis on aeroobselt lõplikult biolagunevad.

Hindamine ja kontroll: Mõiste „piisavalt biolagundatav või eemaldatav“ on määratletud eespool kiudude ja lõngade abi- ja viimistlusainetega seotud kriteeriumis. Taotleja esitab vajalikud dokumendid, ohutuskaardid, katseprotokollid ja/või deklaratsioonid, milles on märgitud eespool osutatud katsemeetodid ja -tulemused ning mis näitavad kõigi kasutatud detergentide, riidepehmedite ja kompleksitekitite vastavust kõnealusele kriteeriumile.

Mõistet „lõplik aeroobne biolagunduvus“ tuleb tõlgendada vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 648/2004⁽¹⁾ III lisale. Taotleja esitab vajalikud dokumendid, ohutuskaardid, katseprotokollid ja/või deklaratsioonid, milles on märgitud eespool osutatud katsemeetodid ja -tulemused ning mis näitavad kõigi kasutatud detergentides ja riidepehmedites sisalduvate pindaktiivsete ainete vastavust kõnealusele kriteeriumile.

16. Pilegitusained: lõngade, riide ja lõpptoodete pilegitamiseks ei tohi kasutada kloori sisaldavaid vahendeid.

Seda nõuet ei kohaldata keemiliste tsellulooskiudude tootmisel. (Vt kriteerium 6.1.)

Hindamine ja kontroll: Taotleja esitab deklaratsiooni selle kohta, et klooritud pilegitusaineid ei ole kasutatud.

17. Värvainete saasteained: kiu suhtes afinite värvaine (lahustuv või lahustumatu)

Kasutatud värvainetes saasteainetena esinevate ionide sisaldused ei tohi ületada järgmisi väärtusi: Ag 100 ppm; As 50 ppm; Ba 100 ppm; Cd 20 ppm; Co 500 ppm; Cr 100 ppm; Cu 250 ppm; Fe 2 500 ppm; Hg 4 ppm; Mn 1 000 ppm; Ni 200 ppm; Pb 100 ppm; Se 20 ppm; Sb 50 ppm; Sn 250 ppm; Zn 1 500 ppm.

Osutatud piirväärtused kehtivad üksnes saasteainete kohta ning nendele vastavust ei hinnata selliste metallide puhul, mis kuuluvad lahutamatu komponendina värvainemolekuli koostisesse (nt metallikomplekside alusel valmistatud värvained, teatavad aktiivvärvained jms).

Hindamine ja kontroll: Taotleja esitab vastavusdeklaratsiooni.

18. Pigmentide saasteained: lahustumatu värvaine, mis ei ole kiu suhtes afinite

Kasutatud pigmentides saasteainetena esinevate ionide sisaldused ei tohi ületada järgmisi väärtusi: As 50 ppm; Ba 100 ppm; Cd 50 ppm; Cr 100 ppm; Hg 25 ppm; Pb 100 ppm; Se 100 ppm; Sb 250 ppm; Zn 1 000 ppm.

Hindamine ja kontroll: Taotleja esitab vastavusdeklaratsiooni.

⁽¹⁾ ELT L 104, 8.4.2004, lk 1.

19. Kroompeitsvärvained

Kroompeitsvärvaineid ei ole lubatud kasutada.

Hindamine ja kontroll: Taotleja esitab deklaratsiooni selle kohta, et kõnealuseid ühendeid ei ole kasutatud.

20. Metallikomplekside alusel valmistatud värvained

Vase-, kroomi- või niklikomplekside alusel valmistatud värvainete kasutamisel on nõuded järgmised.

20.1. Tsellulooskiudude värvimisel, kui metallikompleksi alusel valmistatud värvaine on värvisegu komponent, peab tootmiskäitises või sellest väljaspool asuvasse puhastisse suunatavas reovees iga metallikompleksi alusel valmistatud värvainet olema alla 20 % kasutatud kogusest (värvimisprotsessi algkogusest).

Muudel värvimistoimingutel, kui metallikompleksi alusel valmistatud värvaine on värvisegu komponent, peab tootmiskäitises või sellest väljaspool asuvasse puhastisse suunatavas reovees iga metallikompleksi alusel valmistatud värvainet olema alla 7 % kasutatud kogusest (värvimisprotsessi algkogusest).

Taotleja esitab deklaratsiooni selle kohta, et neid aineid ei ole kasutatud, või dokumendid ja sellise katse protokollid, mille puhul on kasutatud järgmisi katsemeetodeid: ISO 8288 Cu ja Ni puhul; EN 1233 Cr puhul.

20.2. Pärast puhastamist ei tohi ainete heide vette ületada järgmisi väärtusi: Cu 75 mg/kg (kiud, lõng või riie); Cr 50 mg/kg; Ni 75 mg/kg.

Hindamine ja kontroll: Taotleja esitab deklaratsiooni selle kohta, et neid aineid ei ole kasutatud, või dokumendid ja sellise katse protokollid, mille puhul on kasutatud järgmisi katsemeetodeid: ISO 8288 Cu ja Ni puhul; EN 1233 Cr puhul.

21. Asovärvid

Ei tohi kasutada asovärve, mis võivad lõhustumisel anda järgmisi aromaatsid amiine:

4-aminodiphenyl	(92-67-1)
Benzidine	(92-87-5)
4-chloro-o-toluidine	(95-69-2)
2-naphtylamine	(91-59-8)
o-amino-azotoluene	(97-56-3)
2-amino-4-nitrotoluene	(99-55-8)
p-chloroaniline	(106-47-8)
2,4-diaminoanisool	(615-05-4)
4,4'-diaminodiphenylmethane	(101-77-9)
3,3'-dichlorobenzidine	(91-94-1)
3,3'-dimethoxybenzidine	(119-90-4)
3,3'-dimethylbenzidine	(119-93-7)
3,3'-dimethyl-4,4'-diaminodiphenylmethane	(838-88-0)
p-cresidine	(120-71-8)
4,4'-oxydianiline	(101-80-4)

4,4'-thiodianiline	(139-65-1)
o-toluidine	(95-53-4)
2,4-diaminotoluene	(95-80-7)
2,4,5-trimethylaniline	(137-17-7)
4-aminoazobenzene	(60-09-3)
o-anisidine	(90-04-0)
2,4-Xylidine	
2,6-Xylidine	

Hindamine ja kontroll: Taotleja esitab deklaratsiooni selle kohta, et neid värvaineid ei ole kasutatud. Kui seda deklaratsiooni tuleb tõendada, kasutatakse järgmist katsemeetodit: EN 14 362-1 ja 2. (*Märkus:* 4-aminoasobenseeni esinemise kohta võib saada valepositiivseid tulemusi, mistõttu soovitatakse tulemused kinnitada.)

22. **Kantserogeensed, mutageensed või reprotoksilised värvained**

22.1. Ei tohi kasutada järgmisi värvaineid:

- C.I. aluseline punane 9;
- C.I. dispersioonsinine 1;
- C.I. happeline punane 26;
- C.I. aluseline violett 14;
- C.I. dispersioonoranž 11;
- C.I. otsetoimeline must 38;
- C.I. otsetoimeline sinine 6;
- C.I. otsetoimeline punane 28;
- C.I. dispersioonkollane 3.

Hindamine ja kontroll: Taotleja esitab deklaratsiooni selle kohta, et neid värvaineid ei ole kasutatud.

22.2. Ei tohi kasutada värvaineid ega värvisegusid, mis sisaldavad üle 0,1 massiprotsendi aineid, mille puhul on ette nähtud või võidakse kasutuse ajal ette näha mõni järgmine ohulause (või nende kombinatsioon):

- R40 (osaliselt tõendatud kantserogeenne mõju),
- R45 (võib põhjustada vähktõbe),
- R46 (võib põhjustada pärilikke geneetilisi kahjustusi),
- R49 (võib põhjustada sissehingamisel vähktõbe),

- R60 (võib kahjustada sigivust),
- R61 (võib kahjustada loodet),
- R62 (võimalik sigivuse kahjustamise oht),
- R63 (võimalik loote kahjustamise oht),
- R68 (võimalik pöördumatute kahjustuste oht),

nagu on sätestatud nõukogu direktiivis 67/548/EMÜ ⁽¹⁾.

Teise võimalusena võib kaaluda klassifitseerimist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1272/2008 ⁽²⁾. Sel juhul ei tohi toorainele lisada värvaineid ega värvisegusid, mille puhul on ette nähtud või võidakse kasutuse ajal ette näha järgmised ohulauseid (või nende kombinatsioon): H351, H350, H340, H350i, H360F, H360D, H361f, H361d, H360FD, H361fd, H360Fd, H360Df, H341.

Hindamine ja kontroll: Taotleja esitab deklaratsiooni selle kohta, et neid värvaineid ei ole kasutatud.

23. Värvained, mis võivad olla sensibiliseeriva toimega

Ei tohi kasutada järgmisi värvaineid:

— C.I. dispersioonsinine 3	C.I. 61 505
— C.I. dispersioonsinine 7	C.I. 62 500
— C.I. dispersioonsinine 26	C.I. 63 305
— C.I. dispersioonsinine 35	
— C.I. dispersioonsinine 102	
— C.I. dispersioonsinine 106	
— C.I. dispersioonsinine 124	
— C.I. dispersioonpruun 1	
— C.I. dispersioonoranž 1	C.I. 11 080
— C.I. dispersioonoranž 3	C.I. 11 005
— C.I. dispersioonoranž 37	
— C.I. dispersioonoranž 76
(varasem nimetus oranž 37)	
— C.I. dispersioonpunane 1	C.I. 11 110
— C.I. dispersioonpunane 11	C.I. 62 015
— C.I. dispersioonpunane 17	C.I. 11 210
— C.I. dispersioonkollane 1	C.I. 10 345
— C.I. dispersioonkollane 9	C.I. 10 375
— C.I. dispersioonkollane 39	
— C.I. dispersioonkollane 49	

⁽¹⁾ EÜT 196, 16.8.1967, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 353, 31.12.2008, lk 1.

Hindamine ja kontroll: Taotleja esitab deklaratsiooni selle kohta, et neid värvaineid ei ole kasutatud.

24. Polüesterkiu halogeenitud kandeained

Halogeenitud kandeaineid ei tohi kasutada.

Hindamine ja kontroll: Taotleja esitab deklaratsiooni selle kohta, et kõnealuseid ühendeid ei ole kasutatud.

25. Trükkimine

25.1. Kasutatavad trükkimispastad ei tohi sisaldada üle 5 % lenduvaid orgaanilisi ühendeid, nagu lakibensiin. (Lenduv orgaaniline ühend on orgaaniline ühend, mille aururõhk temperatuuril 293,15 K on vähemalt 0,01 kPa või millel on vastav lenduvus teatavates kasutustingimustes.)

Hindamine ja kontroll: Taotleja esitab deklaratsiooni selle kohta, et trükkimist ei ole kasutatud, või sellele nõudele vastavust tõendavad dokumendid ja vastavusdeklaratsiooni.

25.2. Plastisoolipõhine trükkimine ei ole lubatud.

Hindamine ja kontroll: Taotleja esitab deklaratsiooni selle kohta, et trükkimist ei ole kasutatud, või sellele nõudele vastavust tõendavad dokumendid ja vastavusdeklaratsiooni.

26. Formaldehüüd

Vaba ja osaliselt hüdrolüüsitava formaldehüüdi sisaldus valmisriides ei tohi ületada 20 ppm imikutele ja alla kolmeaastastele lastele ette nähtud toodete puhul, 30 ppm nahaga kokku puutuva riide puhul ja 75 ppm muude toodete puhul.

Hindamine ja kontroll: Taotleja esitab deklaratsiooni selle kohta, et formaldehüüdi sisaldavaid tooteid ei ole kasutatud, või sellise katse protokoll, mille puhul on kasutatud järgmist katsemeetodit: EN ISO 14184-1.

27. Märktöötlemiskäitiste reovesi

27.1. Märktöötlemiskäitistest (v.a pesemata villa pesemiskäitis ja linaeorajatised) pärinev ning käitises või väljaspool seda puhastatud kõrvaldatavas heitvees ei tohi keemiline hapnikutarve ületada aastas keskmiselt 20 g/kg.

Hindamine ja kontroll: Taotleja esitab üksikasjalikud dokumendid ja ISO 6060 kohased katseprotokollid, mis tõendavad vastavust sellele kriteeriumile, ning vastavusdeklaratsiooni.

27.2. Kui heitvesi on puhastatud tootmiskäitises ja suunatakse otse vette, peab selle pH olema 6–9 (v.a juhul, kui pinnavee pH on väljaspool seda vahemikku) ja temperatuur alla 40 °C (v.a juhul, kui pinnavee temperatuur on kõrgem).

Hindamine ja kontroll: Taotleja esitab üksikasjalikud dokumendid ja katseprotokollid, mis tõendavad vastavust sellele kriteeriumile, ning vastavusdeklaratsiooni.

28. Leegiaeglustid

Tootes on lubatud kasutada üksnes selliseid leegiaeglusteid, mis on keemiliselt seotud polümeerkiudu moodustava ainega või polümeerkiu pinnaga (reageerivad leegiaeglustid). Kui kasutatavatele leegiaeglustitele on lisatud mõni allpool loetletud ohulausetest, peaksid kõnealuste reaktiivsete leegiaeglustite keemilised omadused muutuma kasutamisel nii, et klassifitseerimine ühegi osutatud ohulause alla ei ole enam õigustatud. (Alla 0,1 % leegiaeglustist võib säilitada töödeldud lõngas või riides samasuguse vormi nagu enne kasutamist.)

— R40 (osaliselt tõendatud kantserogeenne mõju),

— R45 (võib põhjustada vähktõbe),

— R46 (võib põhjustada pärilikke geneetilisi kahjustusi),

- R49 (võib põhjustada sissehingamisel vähktõbe),
- R50 (väga mürgine veeorganismidele),
- R51 (mürgine veeorganismidele),
- R52 (kahjulik veeorganismidele),
- R53 (võib avaldada pikaajalist veekeskkonda kahjustavat toimet),
- R60 (võib kahjustada sigivust),
- R61 (võib kahjustada loodet),
- R62 (võimalik sigivuse kahjustamise oht),
- R63 (võimalik loote kahjustamise oht),
- R68 (võimalik pöördumatute kahjustuste oht),

nagu on sätestatud direktiivis 67/548/EMÜ ja selle hilisemates muudatustes.

Kriteerium ei hõlma leegiaeglusteid, mis on üksnes füüsiliselt polümeerikiudu või tekstiilikattesse segatud (lisatavad leegiaeglustid).

Teise võimalusena võib kaaluda klassifitseerimist vastavalt määrusele (EÜ) nr 1272/2008. Sel juhul ei tohi toorainele lisada aineid ega valmistisi, mille puhul on ette nähtud või võidakse kasutuse ajal ette näha järgmised ohulauseid (või nende kombinatsioon): H351, H350, H340, H350i, H400, H410, H411, H412, H413, H360F, H360D, H361f, H361d, H360FD, H361fd, H360Fd, H360Df, H341.

Hindamine ja kontroll: Taotleja esitab deklaratsiooni selle kohta, et lisatavaid leegiaeglusteid ei ole kasutatud, märgib, kas ja milliseid reageerivaid leegiaeglusteid on kasutatud, ja esitab dokumendid (näiteks ohutuskaardid) ja/või deklaratsioonid, mis tõendavad nende leegiaeglustite vastavust sellele kriteeriumile.

29. Vildistumisvastased viimistlusained

Halogeenitud aineid ja segusid võib kasutada üksnes kammkraasimiseks mõeldud villalintide ja lahtise keedetud villa töötlemiseks.

Hindamine ja kontroll: Taotleja esitab deklaratsiooni selle kohta, et vildistumisvastaseid viimistlusaineid ei ole kasutatud (või on kasutatud üksnes kammkraasimiseks mõeldud villalintide ja lahtise keedetud villa töötlemiseks).

30. Riide viimistlusained

Mõiste „viimistlusained“ hõlmab kõiki füüsilisi või keemilisi töötusi, mis annavad riidele eriomadused, nagu pehmus, veekindlus, lihtne hooldatavus.

Ei tohi kasutada viimistlusaineid ega -valmistisi, mis sisaldavad üle 0,1 massiprotsendi aineid, mille puhul on ette nähtud või võidakse kasutuse ajal ette näha mõni järgmine ohulause (või nende kombinatsioon):

- R40 (osaliselt tõendatud kantserogeenne mõju),
- R45 (võib põhjustada vähktõbe),
- R46 (võib põhjustada pärilikke geneetilisi kahjustusi),
- R49 (võib põhjustada sissehingamisel vähktõbe),
- R50 (väga mürgine veeorganismidele),

- R51 (mürgine veeorganismidele),
- R52 (kahjulik veeorganismidele),
- R53 (võib avaldada pikaajalist veekeskkonda kahjustavat toimet),
- R60 (võib kahjustada sigivust),
- R61 (võib kahjustada loodet),
- R62 (võimalik sigivuse kahjustamise oht),
- R63 (võimalik loote kahjustamise oht),
- R68 (võimalik pöördumatute kahjustuste oht),

nagu on sätestatud direktiivis 67/548/EMÜ.

Teise võimalusena võib kaaluda klassifitseerimist vastavalt määrusele (EÜ) nr 1272/2008. Sel juhul ei tohi toorainele lisada aineid ega valmistisi, mille puhul on ette nähtud või võidakse kasutuse ajal ette näha järgmised ohulauseid (või nende kombinatsioon): H351, H350, H340, H350i, H400, H410, H411, H412, H413, H360F, H360D, H361f, H361d, H360FD, H361fd, H360Fd, H360Df, H341.

Hindamine ja kontroll: Taotleja esitab deklaratsiooni selle kohta, et viimistlusaineid ei ole kasutatud, või märgib, milliseid viimistlusaineid on kasutatud, ja esitab dokumendid (näiteks ohutuskaardid) ja/või deklaratsioonid, mis tõendavad nende viimistlusainete vastavust kõnealusele kriteeriumile.

31. Täitematerjal

- 31.1. Tekstiilkiudu sisaldav täitematerjal peab vajaduse korral vastama tekstiilkiudude kriteeriumidele (1–9).
- 31.2. Täitematerjal peab vastama 11. kriteeriumile „Biotsiidid ja biostaatikumid” ja 26. kriteeriumile „Formaldehüüd”.
- 31.3. Täitematerjali (udustuled, suled, naturaal- ja sünteetskiud) pesemiseks kasutatavad detergendid ja muud kemikaalid peavad vastama 14. kriteeriumile „Abikemikaalid” ja 15. kriteeriumile „Detergendid, riidepehmedid ja kompleksitekitid”.

Hindamine ja kontroll: Asjakohaste kriteeriumide kohaselt.

32. Pealised, laminaadid ja kiled

- 32.1. Polüuretaantooted peavad vastama punktis 3.1 sätestatud kriteeriumile, milles käsitletakse tinaorgaanilisi ühendeid, ja punktis 3.2 sätestatud kriteeriumile, milles käsitletakse aromaatsete diisotsüanaatide õhuheidet.

Hindamine ja kontroll: Asjakohaste kriteeriumide kohaselt.

- 32.2. Polüestertooted peavad vastama punktis 8.1 sätestatud kriteeriumile, milles käsitletakse antimoonisisaldust, ja punktis 8.2 sätestatud kriteeriumile, milles käsitletakse polümerisatsiooni ajal tekkivate lenduvate orgaaniliste ühendite heidet.

Hindamine ja kontroll: Asjakohaste kriteeriumide kohaselt.

- 32.3. Pealistamisel, lamineerimisel ja kiletamisel ei tohi kasutada plastifikaatoreid ega lahusteid, mille puhul on ette nähtud või võidakse kasutuse ajal ette näha mõni järgmine ohulause (või nende kombinatsioon):

- R40 (osaliselt tõendatud kantserogeenne mõju),
- R45 (võib põhjustada vähktõbe),
- R46 (võib põhjustada pärilikke geneetilisi kahjustusi),

- R49 (võib põhjustada sissehingamisel vähktõbe),
- R50 (väga mürgine veeorganismidele),
- R51 (mürgine veeorganismidele),
- R52 (kahjulik veeorganismidele),
- R53 (võib avaldada pikaajalist veekeskkonda kahjustavat toimet),
- R60 (võib kahjustada sigivust),
- R61 (võib kahjustada loodet),
- R62 (võimalik sigivuse kahjustamise oht),
- R63 (võimalik loote kahjustamise oht),
- R68 (võimalik pöördumatute kahjustuste oht),

nagu on sätestatud direktiivis 67/548/EMÜ.

Teise võimalusena võib kaaluda klassifitseerimist vastavalt määrusele (EÜ) nr 1272/2008. Sel juhul ei tohi toorainele lisada aineid ega valmistisi, mille puhul on ette nähtud või võidakse kasutuse ajal ette näha järgmised ohulauseid (või nende kombinatsioon): H351, H350, H340, H350i, H400, H410, H411, H412, H413, H360F, H360D, H361f, H361d, H360FD, H361fd, H360Fd, H360Df, H341.

Hindamine ja kontroll: Taotleja esitab deklaratsiooni selle kohta, et kõnealuseid plastifikaatoreid ega lahusteid ei ole kasutatud.

32.4. Lenduvate orgaaniliste ühendite heide õhku ei tohi ületada 10 g C/kg.

Hindamine ja kontroll: Taotleja esitab üksikasjalikud dokumendid ja katseprotokollid, mis tõendavad vastavust kõnealusele kriteeriumile, ning vastavusdeklaratsiooni.

33. Energia- ja veetarve

Taotleja peab esitama teabe märgtöötlemiskäitiste vee- ja energiatarbe kohta.

Hindamine ja kontroll: Taotlejal palutakse esitada eespool osutatud teave.

KASUTUSKÕLBLIKKUSE KRITERIUMID

Värvitud lõnga, valmisriide ja muude valmistoodete suhtes kohaldatakse järgmisi kriteeriume ja tehakse vajaduse korral järgmised katsed.

34. Mõõtmete muutumine pesemisel ja kuivatamisel

Mõõtmete muutumine pesemisel ja kuivatamisel ei tohi ületada järgmisi määrasid:

- $\pm 2\%$ kardinat ning pestava ja eemaldatava mööbliiriide puhul;
- üle -8% või üle $+4\%$ muude kootud toodete ning kulumiskindla lausriide, muude silmkoetoodete või froteerätiku-riide puhul.

See kriteerium ei kehti järgmiste toodete suhtes:

- kiud ja lõng;

— tooted, millel on selge märg „Puhastada ainult keemiliselt” või sellega samaväärne märg (juhul kui selliseid tooteid tavaliselt nii märgistatakse);

— mittepestav ja mitte-eemaldatav mööbliriie.

Hindamine ja kontroll: Taotleja esitab sellise katse protokollid, mille puhul on kasutatud katsemeetodeid EN ISO 63 30, ISO 5077 järgmisel viisil: kolm pesu tootel märgitud temperatuuril, iga pesu järel trummelkuivatus, kui tootel ei ole märgitud muid kuivatusviise.

35. Värvipesukindlus

Värvipesukindluse aste peab olema värvimuutuse katses vähemalt 3–4 ja värvi ülekandumise katses vähemalt 3–4.

Seda kriteeriumi ei kohaldata toodete suhtes, millel on selge märg „Puhastada ainult keemiliselt” või sellega samaväärne märg (juhul kui selliseid tooteid tavaliselt nii märgistatakse), valgete toodete suhtes ja toodete suhtes, mida ei ole värvitud ja millele ei ole trükitud, ning mittepestava mööbliriide suhtes.

Hindamine ja kontroll: Taotleja esitab sellise katse protokollid, mille puhul on kasutatud standardit EN: ISO 105 C06 (üks pesu perboraatpulbriga tootel märgitud temperatuuril).

36. Värvihigikindlus happelises ja aluselises keskkonnas

Värvihigikindluse aste nii happelises kui ka aluselises keskkonnas peab olema nii värvimuutuse katses kui ka värvi ülekandumise katses vähemalt 3–4.

Higikindluse aste 3 on lubatud siiski juhul, kui riie on tumedat värvi (värvi standardsügavus > 1/1) ja valmistatud regenereeritud villast või sisaldab üle 20 % siidi.

Seda kriteeriumi ei kohaldata valgete toodete suhtes ja toodete suhtes, mida ei ole värvitud ja millele ei ole trükitud, ning mööbliriide, kardinade ja samalaadsete sisekujunduseks mõeldud riiete suhtes.

Hindamine ja kontroll: Taotleja esitab sellise katse protokollid, mille puhul on kasutatud standardit EN: ISO 105 E04 (happelises ja aluselises keskkonnas, võrdlus mitmekordsest kiust valmistatud riidega).

37. Värvimärghõrdekindlus

Värvimärghõrdekindluse aste peab olema vähemalt 2–3. Aste 2 on lubatud siiski indigoga värvitud teksariide puhul.

Seda kriteeriumi ei kohaldata valgete toodete suhtes ja toodete suhtes, mida ei ole värvitud ja millele ei ole trükitud.

Hindamine ja kontroll: Taotleja esitab sellise katse protokollid, mille puhul on kasutatud standardit EN: ISO 105 X12.

38. Värvikuivhõrdekindlus

Värvikuivhõrdekindluse aste peab olema vähemalt 4.

Aste 3–4 on lubatud siiski indigoga värvitud teksariide puhul.

Seda kriteeriumi ei kohaldata valgete toodete suhtes ja toodete suhtes, mida ei ole värvitud ja millele ei ole trükitud, ning kardinade ja samalaadsete sisekujunduseks mõeldud riiete suhtes.

Hindamine ja kontroll: Taotleja esitab sellise katse protokollid, mille puhul on kasutatud standardit EN: ISO 105 X12.

39. Värvivalguskindlus

Mööbliriideks, kardinaks või eesriideks mõeldud riide puhul peab värvi valguskindluse aste olema vähemalt 5. Kõigi muude toodete värvi valguskindluse aste peab olema vähemalt 4.

Kui mööbliriideks, kardinaks või eesriideks mõeldud riie on heledat värvi (värvi standardsügavus < 1/12) ja riie sisaldab üle 20 % villa või muud keratiinkiudu, üle 20 % siidi või üle 20 % lina või muud tekstiilkiudu, on lubatud siiski aste 4.

Seda kriteeriumi ei kohaldata madratsiriide, madratsi katteriide ja alusrõivaste suhtes.

Hindamine ja kontroll: Taotleja esitab sellise katse protokollid, mille puhul on kasutatud standardit EN: ISO 105 B02.

40. **Ökomärgisel esitatav teave**

Ökomärgise 2. lahtrisse kantakse järgmine tekst:

- säästvate kiudude tarbimise edendamine;
- kulumiskindel ja kvaliteetne;
- ohtlike ainete piiratud sisaldus.

Hindamine ja kontroll: Taotleja esitab toote pakendi näidise, millel on ökomärgis, ja deklaratsiooni sellele kriteeriumile vastavuse kohta.
